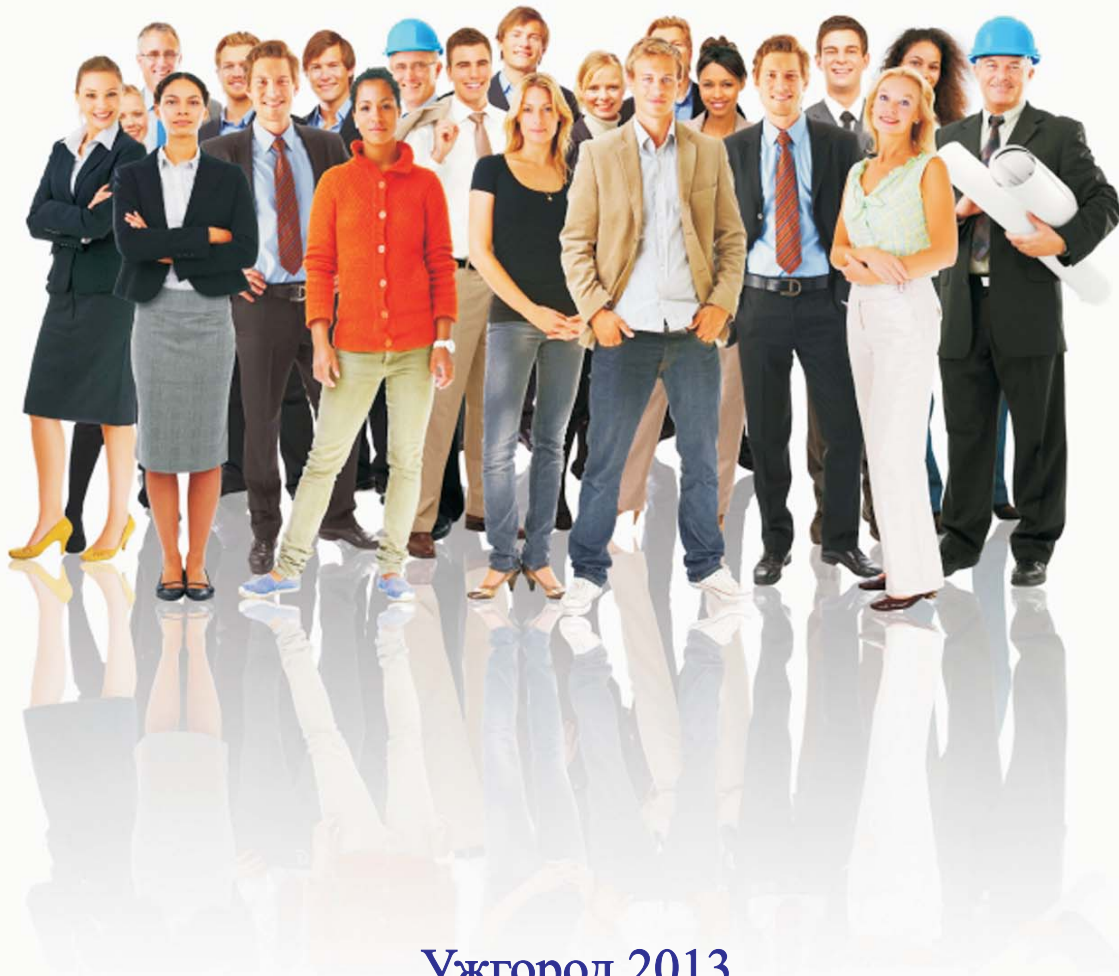

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ГЕНДЕРНИЙ ПОРТРЕТ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

СТАТИСТИЧНИЙ ЗБІРНИК

Ужгород 2013

**Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Закарпатській області**

За редакцією **Г.Д.Гриник**
Відповідальна за випуск **О.А.Рябцева**

У збірнику вміщено дані про гендерні особливості населення Закарпаття у 2012р.
Розрахований на широке коло читачів.

Головне управління статистики у Закарпатській області

- адреса: вул.Гойди, 11, м.Ужгород, 88008, Україна
- телефон: 3-52-63
- факс: 64-12-73
- електронна пошта: stat@uz.ukrstat.gov.ua
- веб-сайт: www.uz.ukrstat.gov.ua

ЗМІСТ

Передмова	3
Скорочення	4
Умовні позначення	4
1. ДЕМОГРАФІЧНІ ПОКАЗНИКИ	9
1.1. Динаміка чисельності постійного населення за місцем проживання	10
1.2. Динаміка чисельності постійного населення за статтю.	10
1.3. Динаміка кількості постійного населення України за регіонами	11
1.4. Розподіл постійного населення за статтю за регіонами України.....	12
1.5. Розподіл постійного населення за статтю по містах та районах	13
1.6. Питома вага окремих вікових груп у загальній чисельності населення	14
1.7. Розподіл постійного населення за статтю і віком	15
1.8. Середня очікувана тривалість життя населення України за регіонами	16
1.9. Середня очікувана тривалість життя	17
1.10. Середній вік жінок та чоловіків	17
1.11. Розподіл осіб, які зареєстрували шлюб, за віковими групами	18
1.12. Розподіл осіб, які зареєстрували шлюб, за віком та дошлюбним станом у 2012 році	19
1.13. Динаміка шлюбів та розлучень.....	19
1.14. Кількість зареєстрованих шлюбів та розлучень за регіонами України за 2012 рік	20
1.15. Динаміка розподілу розлучень за тривалістю шлюбу	21
1.16. Розподіл розлучень за кількістю спільних дітей по містах та районах у 2012 році	21
1.17. Склад домогосподарств у 2011 році	22
1.18. Середнє число дітей, народжених жінкою протягом життя	22
1.19. Кількість народжених, померлих та природний приріст	22
1.20. Розподіл народжених за статтю по містах та районах у 2012 році	23
1.21. Кількість народжених дітей жінками, які не перебували у зареєстрованому шлюбі, по містах та районах у 2012 році	23
1.22. Динаміка кількості народжених дітей жінками, які не перебували у зареєстрованому шлюбі	24
1.23. Померлі за основними причинами смерті	25
1.24. Смертність дітей у віці до 1 року	27
2. ОСВІТА	28
2.1. Контингент дітей у дошкільних навчальних закладах	30
2.2. Розподіл дітей за статтю у дошкільних закладах Західного регіону у 2012 році	30
2.3. Контингент учнів, слухачів та студентів, які навчалися у навчальних закладах різного рівня	31

2.4.	Розподіл учнів денних загальноосвітніх навчальних закладів за групами класів по Західному регіону	32
2.5.	Розподіл дітей за статтю у денних загальноосвітніх навчальних закладах Західного регіону	32
2.6.	Розподіл учнів денних загальноосвітніх навчальних закладів за групами класів по містах та районах	33
2.7.	Кількість дівчат у денних загальноосвітніх навчальних закладах по містах та районах	34
2.8.	Кількість хлопців у денних загальноосвітніх навчальних закладах по містах та районах	35
2.9.	Кількість дівчат у денних міських загальноосвітніх навчальних закладах по містах та районах	36
2.10.	Кількість хлопців у денних міських загальноосвітніх навчальних закладах по містах та районах	37
2.11.	Кількість дівчат у денних сільських загальноосвітніх навчальних закладах по містах та районах	38
2.12.	Кількість хлопців у денних сільських загальноосвітніх навчальних закладах по містах та районах	39
2.13.	Розподіл студентів вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації за статтю	40
2.14.	Розподіл студентів вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації за статтю	40
2.15.	Розподіл студентів вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації за галузями знань та статтю	41
2.16.	Розподіл студентів вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації за галузями знань та статтю	41
2.17.	Розподіл вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації за типами.....	42
2.18.	Випуск фахівців вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації по містах та районах у 2012 році.....	42
2.19.	Підготовка фахівців у вищих навчальних закладах I–II рівнів акредитації за освітньо-кваліфікаційними рівнями та напрямками.....	43
2.20.	Підготовка фахівців у вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації за освітньо-кваліфікаційними рівнями та напрямками.....	43
2.21.	Розподіл аспірантів за статтю	45
2.22.	Розподіл кандидатів наук за статтю та віком	46
2.23.	Розподіл докторів наук за статтю та віком	47
2.24.	Розподіл докторів наук за вченим званням та статтю у 2012 році	48
2.25.	Розподіл дослідників за секторами діяльності у 2012 році.....	48
3.	ЗАЙНЯТИСТЬ ТА БЕЗРОБІТТЯ	49
3.1.	Населення за рівнем економічної активності та статтю	51
3.2.	Економічна активність населення за статтю та віковими групами у 2012 році	52
3.3.	Населення за економічною активністю та статтю у 2012 році	52
3.4.	Рівень зайнятості населення за статтю, віковими групами та місцем	

проживання у 2012 році	53
3.5. Рівень безробіття за методологією МОП за статтю, віковими групами та місцем проживання у 2012 році	53
3.6. Вивільнення працівників за видами економічної діяльності	54
3.7. Кількість зареєстрованих безробітних по містах та районах	56
3.8. Рівень зареєстрованого безробіття	58
3.9. Рівень зареєстрованого безробіття по містах та районах	58
3.10. Працевлаштування не зайнятих трудовою діяльністю громадян за видами економічної діяльності	59
3.11. Працевлаштування незайнятих трудовою діяльністю громадян по містах та районах у 2012 році	61
3.12. Працевлаштування жінок по містах та районах у 2012 році	62
3.13. Працевлаштування соціально незахищених категорій населення у 2012 році	63
3.14. Середньооблікова кількість штатних працівників за видами економічної діяльності	64
3.15. Динаміка середньооблікової кількості штатних працівників	66
3.16. Питома вага заробітної плати жінок.....	66
3.17. Зайнятість молоді за видами економічної діяльності	67
3.18. Підготовка та підвищення кваліфікації кадрів за видами економічної діяльності у 2012 році	68
3.19. Питома вага заробітної плати жінок за видами економічної діяльності.....	69
3.20. Середньомісячна заробітна плата чоловіків та жінок за видами економічної діяльності	70
3.21. Середньомісячна заробітна плата чоловіків та жінок за видами промислової діяльності.....	73
3.22. Чисельність державних службовців	74
3.23. Кількісний та якісний склад державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування, які обіймають посади керівників та спеціалістів	77
4. ЗЛОЧИННІСТЬ	78
4.1. Розподіл осіб, які потерпіли від злочинів	79
4.2. Розподіл засуджених осіб, які скоїли злочини, за окремими видами злочинів...	80
4.3. Розподіл засуджених осіб, які скоїли злочини	80
5. ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	81
5.1. Чисельність хворих з вперше в житті встановленим діагнозом злоякісного новоутворення	82

ОСНОВНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПОНЯТТЯ

Гендер (gender) – сукупність соціальних і культурних норм, які історично сформовані та залежать від біологічної статі людини.

Гендер – система ролей, статусів, відносин, відповідальностей, які порізно формуються суспільством для жінок і чоловіків, а потім транслюються й контролюються за допомогою соціальних інституцій.

Гендерна рівність – рівний правовий статус жінок і чоловіків та рівні можливості для його реалізації, що дозволяє особам обох статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства.

Гендерна соціалізація – процес засвоєння людиною соціальної ролі, визначеної для неї від народження, залежно від того, чоловіком чи жінкою він/вона народилися.

Наявне населення – населення, яке на момент обліку знаходиться на даній території, враховуючи тимчасово проживаючих.

Постійне населення – населення, яке постійно проживає на момент обліку на даній території враховуючи тимчасово відсутніх.

Вік людини – період від народження до певного моменту її життя, Вік визначається кількістю повних років, що прожиті людиною на цей момент.

Вікова група – сукупність людей певного віку.

Середній вік населення визначається як середня арифметична зважена через ділення загального числа чоловіко-років (сума добутків значень віку, збільшеного на 0,5, на кількість населення в цьому віці) на загальну кількість населення.

Відомості про народження, смерті, шлюби та розлучення одержуються на підставі щорічної (щомісячної) статистичної обробки даних других примірників актів цивільного стану. У кількість народжених включаються тільки народжені живими.

Природний приріст (скорочення) населення – різниця між кількістю народжених живими і кількістю померлих.

Очікувана тривалість життя при народженні – кількість років, які в середньому належить прожити даному поколінню народжених за умови, що протягом всього життя цього покоління (при переході його від одного віку до іншого) рівень смертності буде дорівнювати сучасному рівню смертності населення в окремих вікових групах.

Відомості про шлюби та розлучення ґрунтуються на статистичному опрацюванні даних, які містяться в других примірниках актів цивільного стану, що укладаються в державних органах реєстрації актів цивільного стану.

Поточний облік шлюбів і розлучень враховує тільки укладання і припинення шлюбів, які оформлені юридично, і не включає випадки припинення шлюбів, якщо розлучення не були оформлені, а також припинення незареєстрованих шлюбів.

Шлюбний вік в Україні встановлений законом – 18 років для чоловіків і

17 років для жінок.

Час укладання шлюбу визначається моментом реєстрації шлюбу в органах реєстрації актів цивільного стану.

Шлюб припиняється з часу реєстрації розлучення в книзі реєстрації актів про розірвання шлюбу, тобто датою припинення шлюбу є не дата винесення рішення суду про розірвання шлюбу, а дата реєстрації розлучення в органах реєстрації актів цивільного стану хоча б одним з подружжя.

Економічно активне населення згідно з концепцією робочої сили – це населення обох статей віком 15–70 років, яке протягом певного періоду забезпечує пропозицію робочої сили для виробництва товарів та послуг. Економічно активними вважають осіб, зайнятих економічною діяльністю, яка приносить дохід (зайняті), та безробітних. Кількість зазначених категорій та їх характеристики розраховують на підставі даних вибірових обстежень населення (домогосподарств) із питань економічної активності (далі вибірові обстеження), що впроваджені у практику роботи органів державної статистики з 1995р. відповідно до рекомендацій Міжнародної організації праці (МОП). Зазначені вибірові обстеження проводять за місцем постійного проживання населення та охоплюють осіб віком 15–70 років, щодо яких розраховують оцінки показників економічної активності, зайнятості та безробіття.

Зайнятими (за матеріалами вибірових обстежень) вважають осіб у віці 15–70 років, які:

працювали впродовж обстежуваного тижня хоча б одну годину за наймом за винагороду в грошовому чи натуральному вигляді, індивідуально (самостійно), в окремих громадян або на власному (сімейному) підприємстві; працювали безкоштовно на підприємстві, у бізнесі, що належить будь-кому з членів домогосподарства, або в особистому селянському господарстві з метою реалізації продукції, виробленої внаслідок цієї діяльності;

були тимчасово відсутні на роботі, тобто формально мали робоче місце, власне підприємство (бізнес), але не працювали впродовж обстежуваного періоду з незалежних від них особисто обставин.

Розподіл загальної кількості зайнятого населення за видами економічної діяльності здійснено на основі комплексної оцінки шляхом інтеграції даних вибірових обстежень населення, державних статистичних спостережень підприємств, установ, організацій та адміністративної звітності.

Особи працездатного віку. До осіб працездатного віку віднесені:

- жінки у віці 15–56 років;
- чоловіки віком 15–59 років.

Відповідно до Закону України "Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи" до населення працездатного віку, починаючи з 2012р., включено жінок віком 55 років, з 2013р. – жінок віком 56 років. Раніше цю категорію населення відносили до осіб старше працездатного віку.

Кількість найманих працівників підприємств, установ, організацій охоплює зайнятих, які за місцем роботи уклали трудовий договір (контракт,

договір цивільно-правового характеру) на постійній або тимчасовій основі. До цієї категорії віднесені працівники суб'єктів підприємницької діяльності, бюджетних і фінансових установ та громадських організацій, а також кадрові військовослужбовці (крім строкової служби), особи рядового та начальницького складу правоохоронних органів.

Найманих працівників враховують за місцем прикладання їх праці, тобто за місцем знаходження підприємства або його структурного підрозділу, що класифікуються за відповідними видами економічної діяльності.

Рівень економічної активності визначається як відношення (у відсотках) кількості економічно активного населення у віці 15–70 років до всього населення зазначеного віку чи населення за відповідною соціально-демографічною ознакою.

Рівень зайнятості визначають як відношення (у відсотках) кількості зайнятого населення у віці 15–70 років до всього населення зазначеного віку чи населення за відповідною соціально-демографічною ознакою.

Безробітні (за методологією МОП) – особи у віці 15–70 років (зареєстровані та незареєстровані в державній службі зайнятості), які одночасно задовольняють трьома умовам: не мали роботи (прибуткового заняття); впродовж останніх чотирьох тижнів активно шукали роботу або намагались організувати власну справу; впродовж найближчих двох тижнів були готові приступити до роботи, тобто почати працювати за наймом або на власному підприємстві з метою отримання оплати або доходу. До категорії безробітних також відносяться особи, які приступають до роботи протягом найближчих двох тижнів; знайшли роботу, чекають відповіді; навчаються за направленням державної служби зайнятості.

Рівень безробіття (за методологією МОП) – відношення (у відсотках) кількості безробітних віком 15–70 років до економічно активного населення (робочої сили) зазначеного віку або відповідної соціально-демографічної ознаки.

Зареєстровані безробітні відповідно до Закону України "Про зайнятість населення" від 05.07.2012 № 5067-VI, введеного в дію 1 січня 2013р. – це громадяни працездатного віку, які зареєстровані в територіальних органах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, як безробітні і готові та здатні приступити до роботи.

Безробітними також визнають інвалідів, які не досягли пенсійного віку, та отримують пенсію по інвалідності або соціальну допомогу згідно чинного законодавства, а також осіб молодше 16-річного віку, які працювали та були звільнені у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці.

Відповідно до зазначеного закону змінено формування системи показників щодо зареєстрованого ринку праці. Зокрема статус безробітного надається незайнятим особам з першого дня реєстрації в державній службі зайнятості незалежно від зареєстрованого місця проживання чи місця перебування. Інформацію щодо зареєстрованого безробіття наведено по територіальному центру зайнятості.

Рівень зареєстрованого безробіття визначають як відношення (у відсотках) кількості безробітних, зареєстрованих у державній службі зайнятості, до середньорічної кількості населення працездатного віку.

З метою здійснення порівнянь з даними вибіркового обстеження населення (домогосподарств) з питань економічної активності, проводять розрахунок середньої кількості зареєстрованих безробітних за період (І квартал, І півріччя, 9 місяців, рік). Відповідний показник рівня безробіття визначають по відношенню до економічно активного населення працездатного віку за відповідний період.

Навантаження не зайнятих трудовою діяльністю громадян на одне вільне робоче місце, вакансію розраховано як відношення кількості зареєстрованих у державній службі зайнятості громадян, не зайнятих трудовою діяльністю, до кількості вільних робочих місць, вакантних посад, заявлених підприємствами, установами та організаціями.

Вивільнення працівників з економічних причин – кількість осіб, звільнених із підприємств, установ та організацій у зв'язку з реорганізацією, ліквідацією виробництва, скороченням кількості або штату працівників.

Економічно неактивне населення (поза робочою силою) – особи, які не можуть бути класифіковані як "зайняті" або "безробітні".

До складу цієї категорії населення належать: учні та студенти; пенсіонери; особи, які зайняті в домашньому господарстві; особи працездатного віку, які зневірились знайти роботу; особи, які вважають, що немає підходящої роботи та не знають де і як її знайти; інші особи, які не мали необхідності у працевлаштуванні, а також ті, діяльність яких не відноситься до економічної (виконання громадських обов'язків, благодійна діяльність тощо).

Підготовка та підвищення кваліфікації кадрів охоплює працівників підприємств, установ та організацій, які пройшли навчання безпосередньо на виробництві та в навчальних закладах різних типів за договорами за рахунок коштів підприємств.

Підготовка новим професіям включає первинну професійну підготовку осіб, які раніше не мали професії, та перепідготовку кадрів за іншою, порівняно з раніше здобутою, професією.

Підвищення кваліфікації – навчання з метою поглиблення раніше здобутих знань, умінь і навичок на рівні вимог виробництва чи сфери послуг.

До категорії працівників, які пройшли підготовку та підвищення кваліфікації, не враховуються працівники, які пройшли навчання за направленням державної служби зайнятості або самостійно навчались у навчальних закладах.

До дошкільних навчальних закладів належать ясла, ясла-садки, дитячі садки сімейного, комбінованого, компенсуючого типу (спеціальні та санаторні), навчально-виховні комплекси тощо.

До загальноосвітніх навчальних закладів належать школи, ліцеї, гімназії, колегіуми, навчально-виховні комплекси (об'єднання), санаторні школи всіх ступенів, а також спеціальні школи.

Загальноосвітні навчальні заклади першого ступеня (початкова школа)

забезпечують початкову загальну освіту, другого ступеня (основна школа) – базову загальну середню освіту, третього ступеня (старша школа) – повну загальну середню освіту.

Професійно-технічні навчальні заклади – навчальні заклади для забезпечення потреб громадян у професійно-технічній освіті. Випускнику професійно-технічного навчального закладу, який успішно пройшов кваліфікаційну атестацію, присвоюється кваліфікація "кваліфікований робітник" з набутої професії відповідного розряду (категорії).

До вищих навчальних закладів належать технікуми, училища, коледжі, інститути, консерваторії, академії, університети тощо.

Відповідно до статусу вищих навчальних закладів встановлено чотири рівні акредитації: I – технікуми, училища, II – коледжі та інші прирівняні до них заклади, III і IV – академії, університети, інститути, консерваторії.

Вищі навчальні заклади здійснюють підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями:

молодший спеціаліст – забезпечують технікуми, училища, інші вищі навчальні заклади I рівня акредитації;

бакалавр – забезпечують коледжі, інші вищі навчальні заклади II–IV рівнів акредитації;

спеціаліст, магістр – забезпечують вищі навчальні заклади III і IV рівнів акредитації.

Усього зареєстровано злочинів– дані надаються на основі фактів офіційної реєстрації випадків злочинів територіальними підрозділами органів внутрішніх справ України.

Торгівля людьми – означає здійснювані з метою експлуатації, вербування, перевезення, передачу, приховування або одержання людей шляхом загрози силою або її застосування або інших форм примусу, викрадання, шахрайства, обману, зловживання владою або уразливістю положення, або шляхом підкупу, у вигляді платежів або вигод, для одержання згоди особи, яка контролює іншу особу.

Усього засуджено осіб – дані надаються на основі фактів офіційної реєстрації кількості осіб, що були засуджені територіальними судовими інстанціями Державної судової адміністрації України